

Sygn. akt III AUa 250/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSA Zofia Rybicka - Szkibieli (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. w Szczecinie

sprawy F. P. następcy prawnego po zmarłej A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłej A. J.

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 18 grudnia 2013 r. sygn. akt VI U 200/13

oddała apelację.

SSA Zofia Rybicka - Szkibieli SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 250/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 1 lipca 2011 roku odmówił A. J. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona podała, że decyzja organu rentowego jest dla niej krzywdząca.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania powołując się na orzeczenie Komisji Lekarskiej w Z. z dnia 14 czerwca 2011 roku ustalające, iż ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, jednakże niezdolność do pracy nie powstała przed dniem 17 sierpnia 2007 roku.

Z uwagi na śmierć ubezpieczonej w trakcie procesu postępowanie toczyło się z udziałem następcy prawnego F. P..

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał następcy prawnemu F. P. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 kwietnia 2011 roku do 13 września 2012 roku należne ubezpieczonej A. J..

Sąd Okręgowy ustalił, że A. J., urodzona (...), pracowała jako nauczyciel języka polskiego, ukończyła 4 lata studiów pedagogicznych. W dniu 29 kwietnia 2011 roku złożyła wniosek o przyznanie renty. Ubezpieczona podlegała ubezpieczeniu społecznemu do 17 lutego 2006 roku. W 2001 roku u ubezpieczonej w badaniu angiograficznym rozpoznano otwór rzekomy w płamce oka lewego oraz nadmierne przeciekanie barwnika (hyperfluorescencje) w płamce oka prawego. Cierpiała na chorobę Besta obuoczną z otworem rzekomym w płamce oka lewego. Ze względu na schorzenie wzroku ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy w związku ze znacznym niedowidzeniem do bliży jedyne go oka. Sąd Okręgowy ustalił, że niezdolność do pracy ubezpieczonej powstała przed dniem 17 sierpnia 2007 roku. Niezdolność do pracy ze względów okulistycznych była trwała. Ubezpieczona pod względem onkologicznym była całkowicie niezdolna do pracy, okresowo od grudnia 2010 roku do maja 2012 roku. Powodem orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy, było zakończone skojarzone leczenie onkologiczne z powodu choroby nowotworowej złośliwej szyjki macicy.

Kierując się treścią art. 57, art. 58 oraz brzmieniem art. 12 i 13 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 z późn. zm.) Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem tego Sądu ubezpieczona wykazała, że była niezdolna do pracy przed 17 sierpnia 2007 roku, to jest przed upływem 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia. Ustalenia w przedmiocie stanu zdrowia ubezpieczonej i jej zdolności do pracy Sąd pierwszej instancji poczynił przede wszystkim w oparciu o opinie biegłych sądowych. Sąd Okręgowy wskazał także, że wada wzroku nie pozwalała ubezpieczonej na pracę w zawodzie nauczycielki (sprawdzanie prac pisemnych uczniów - praca wymagająca dobrej ostrości wzroku). Nie ulega wątpliwości, iż praca nauczyciela to głównie praca wzrokowa z bliska, więc utrata prawidłowego lub choćby dobrego widzenia z bliska, wyklucza możliwość wykonywania zawodu. Prawidłowe widzenie z bliska to D-O,5, natomiast wnioskodawczyni miała w korekcji ostrość wzroku D-1,5 co oznacza, iż na tablicy Snellena do bliży nie widziała pierwszego rzędu tekstu, a dopiero rząd piąty. Równocześnie należy zwrócić uwagę, iż nauczyciel pracuje w znacznej części z tekstem pisanym ręcznie (zadania domowe, prace klasowe, sprawdziany), o różnym stopniu czytelności, wielkości znaku czy nasycenia barwy tuszu, co dodatkowo utrudnia widzenie. Niezdolność do pracy ubezpieczonej ze względów okulistycznych miała charakter trwały, gdyż choroba Besta polega na stałym niszczeniu plamki, czyli na stałym i trwałym obniżeniu widzenia centralnego aż do jego zaniku. Natomiast pod względem onkologicznym ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy, okresowo od grudnia 2010 roku do maja 2012 roku. Powodem orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy, było zakończone skojarzone leczenie onkologiczne z powodu choroby nowotworowej złośliwej szyjki macicy.

Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczona była niezdolna do pracy przed 17 sierpnia 2007 roku. Takie ustalenie należy niewątpliwie wywieść z opinii biegłej okulistki. Wprawdzie wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23 czerwca 2006 roku, sygn. akt VIU 1377/05 oddalono odwołanie ubezpieczonej w sprawie o rentę, lecz z opinii biegłej okulistki wynika, że stan wzroku ubezpieczonej stale się pogarszał. Stąd należy przyjąć, że przed 17 sierpnia 2007 roku była ona niezdolna do pracy, a niezdolność powstała po wydaniu wyroku z dnia 23 czerwca 2006 roku, a przed dniem 17 sierpnia 2007 roku.

Sąd pierwszej instancji wskazał także, że pozwany zwalczał w toku procesu opinię okulistyczną powołując się na badania lekarzy ZUS-u z 2004 i 2005 roku. Jednakże zdaniem Sądu Okręgowego odmienna ocena lekarza ZUS z 2005 roku nie podważa aktualnej oceny biegłej okulistki, która oparła się na dokumentacji medycznej z całego okresu leczenia ubezpieczonej. Wskazała na znaczny progres schorzenia wzroku A. J.. Dokładnie wyjaśniła jakie parametry wzroku zostały stwierdzone i w jaki sposób przekłada się to na niezdolność do pracy. Opinię biegłej okulistki poparła również specjalista medycyny pracy.

Ostatecznie Sąd pierwszej instancji podał, że w sprawie wypowiedziało się trzech specjalistów z różnych dziedzin medycyny, a ich opinie w zakresie daty powstania niezdolności do pracy, jej stopnia oraz trwałości mają, w ocenie

tego Sądu, decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu. Sąd Okręgowy wskazał, że opinie są logiczne, rzeczowe, w pełni odpowiadają na pytania Sądu zasługując na pełne uwzględnienie. Stąd też, zdaniem Sądu pierwszej instancji, materiał dowodowy jest wystarczający do uznania, że A. J. wyczerpała wszystkie przesłanki określone przepisem art. 57 wyżej wymienionej ustawy warunkujące przyznanie prawa do renty. W związku z powyższym Sąd pierwszej instancji przyznał świadczenie od 1 kwietnia 2011 roku do dnia śmierci ubezpieczonej.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez przyjęcie, że ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy przed 17 sierpnia 2007 roku. Wskazując na powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu apelacji podniósł, że nie ma podstaw do przyjęcia, że niezdolność do pracy u ubezpieczonej powstała przed 17 sierpnia 2007 roku. Zarzucił, że biegła z zakresu okulistyki nie wskazała dokumentacji medycznej, która potwierdziła by jej wniosek co do momentu powstania u ubezpieczonej całkowitej niezdolności. Ponadto biegła pominęła opinię konsultanta ZUS z 7 lipca 2005 roku, z której wynika, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy z przyczyn okulistycznych. W istocie, jak podnosił apelujący, nie wiadomo czy stwierdzone przez biegłą schorzenie to ta sama dolegliwość, którą zdiagnozował konsultant ZUS.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny aprobuje ustalenia i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w zakresie stanu zdrowia ubezpieczonej A. J. i posiadanych przez nią kwalifikacji zawodowych jako przesłanek prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Zarzuty zawarte w apelacji praktycznie zaś sprowadzają się do odmiennej oceny materiału sprawy pod kątem pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonej, stanowią polemikę z opiniami biegłych i dokonanych przez Sąd meriti ustaleniami, a zatem jawią się jako zupełnie niezasadne.

Przy rozstrzygnięciu kwestii prawa ubezpieczonej do renty z tytułu niezdolności do pracy, uwzględnieniu podlegały przede wszystkim kwestie stanu zdrowia A. J. oraz posiadane przez nią kwalifikacje zawodowe, warunkujące prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Przedmiot i zakres rozpoznania w niniejszej sprawie wyznaczała zaskarżona decyzja z 1 lipca 2011 roku, którą ZUS odmówił ubezpieczonej podjęcia wypłaty renty i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności.

W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy Sąd Apelacyjny uznał, że opinie wydane w postępowaniu przed Sądem I instancji, spełniają kryteria logiki i spójności. Odpowiadają też na postawione tezy dowodowe, co pozwala przyjąć je za wiarygodne źródło ustaleń co do chwili pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonej oraz jej zdolności do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Z uwagi na charakter schorzeń występujących u ubezpieczonej, kluczowe znaczenie miała opinia biegłego z zakresu okulistyki. W opinii sporządzonej 15 czerwca 2012 roku biegła specjalista chorób oczu D. P. wskazała, że ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy od 2005 roku w związku ze znacznym niedowidzeniem do bliży jedyne oka. W związku z zarzutami zgłoszonymi przez organ rentowy Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii uzupełniającej oraz dowód z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy. Biegła z zakresu medycyny pracy początkowo wskazała, że całkowita niezdolność do pracy powstała dopiero od grudnia 2010 roku do śmierci z powodu choroby nowotworowej. Wskazała wówczas, że jednoocześnie nie stanowi przeciwwskazania do pracy w tym zawodzie. Po zapoznaniu się z jednak z uzupełniającą opinią biegłej z zakresu okulistyki D. P. zmieniła swoje stanowisko. Wskazała, że brała pod uwagę jedynie jednoocześnie, tymczasem po sprawdzeniu na tablicy Snellena wielkość liter, które widziała wnioskodawczyni stwierdziła, że wada wzroku nie pozwalała ubezpieczonej na pracę nauczycielki. Biegła podała, że pierwszy raz w swojej karierze zmienia opinię o stanie zdrowia badanej i potwierdziła, że całkowita niezdolność do pracy powstała u A. J. od 2005 roku z uwagi na stan narządu wzroku. Biegła z zakresu medycyny pracy podzieliła tym samym opinię biegłej z zakresu chorób oczu, która w swej uzupełniającej opinii wyjaśniła, że niezdolność do pracy wynika u ubezpieczonej ze złej funkcji jedyne oka przy pracy wzrokowej.

Zarzuty skierowane przeciwko opinii biegłej z zakresu okulistyki nie zasługiwały na uwzględnienie. Z przeprowadzonej 7 lipca 2005 roku konsultacji lekarskich wynika, że pacjentka zgłosiła się z bardzo szcążtkowym widzeniem w oku lewym i nieco obniżonym w oku prawym. Lekarz stwierdził, że może z czasem nastąpić pogorszenie stanu. Stąd wnioski Sądu Okręgowego, który podał, że mogło nastąpić u ubezpieczonej pogorszenie stanu zdrowia jest słuszne. Tym bardziej, że Sąd ten przyjął, że niezdolność u ubezpieczonej powstała od 23 czerwca 2006 roku, a więc po upływie około roku od konsultacji lekarskiej wskazywanej przez organ rentowy jako miarodajny dowód stanu zdrowia ubezpieczonej w tamtym czasie. Sąd Apelacyjny uznał zatem stan faktyczny w niniejszej sprawie za ustalony całościowo i zgodnie z obowiązującą procedurą. Zarzuty apelującego stanowią polemikę z prawidłowo uzasadnionym stanowiskiem i jedynie kwestionują wnioski, które są sprzeczne z interesem organu rentowego. Reasumując, w niniejszej sprawie Sąd I instancji oparł się na pełnym materiale dowodowym, prawidłowo go ocenił i przyjął za podstawę ustalenia stanu faktycznego. Na tej podstawie też rozstrzygnął, a wydany przez niego wyrok odpowiada prawu.

W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną.

SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko